

SİVİL İZLEME KURULLARININ ETKİNLİĞİNİN AVRUPA STANDARTLARI DOĞRULTUSUNDA ARTIRILMASI PROJESİ

**SİVİL İZLEME KURULLARI HAKKINDA BROŞÜR:
TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLER**

SİVİL İZLEME KURULLARININ ETKİNLİĞİNİN AVRUPA STANDARTLARI DOĞRULTUSUNDA ARTIRILMASI PROJESİ

Sivil izleme kurulları, 4681 sayılı Kanunla, ceza ve tevkifevlerini izleyecek ve tutuklu bulunan yerler ile cezai yaptırımların uygulandığı yerlerde sivil gözetimi sağlayacak sivil bir mekanizmanın güvence altına alınması amacıyla kurulmuştur.

Avrupa Konseyi tarafından Haziran 2019'dan bu yana yürütülmekte olan "Sivil İzleme Kurullarının Etkinliğinin Avrupa Standartları Doğrultusunda Artırılması" projesinin, Mayıs 2022'ye kadar sivil izleme kurullarının kurumsal ve işlevsel çerçeveleri ile kapasitelerini güçlendirmesi beklenmektedir. Proje, sivil izleme kurulları ve Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile yakın işbirliği ve ortaklık kurularak yürütülmektedir. Ayrıca Adalet Bakanlığı müfettişlerini, infaz hâkimlerini, Cumhuriyet savcılarını, Ulusal Öleme Mekanizmasını ve sivil toplumu da içeren geniş bir ulusal paydaş grubunu da kapsamaktadır.

Proje, toplam 1.637.450 Avro bütçeyle İsveç, İsviçre, Türkiye Cumhuriyeti, İnsan Hakları Güven Fonu (HRTF)¹ ve Kanada tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir.

Projenin genel amacı, Avrupa Konseyi standartlarının ve Avrupa iyi uygulamalarının hayata geçirilmesi ve Türkiye'deki ceza infaz kurumu izleme uygulamalarının iyileştirilmesi yoluyla, hürriyetinden yoksun bırakılmış kişilerin haklarını ve onurlarını bütünüyle koruyan daha güvenli bir toplumun oluşmasına katkı sağlamaktır.

Projenin beklenen sonuçları,

1. Uygulanabilir yasal ve düzenleyici çerçevenin uluslararası standartlar doğrultusunda gözden geçirilerek sivil izleme kurullarının bağımsızlığının güçlendirilmesi,
2. İzleme standartlarının ve çalışma metodolojisi ve araçlarının geliştirilmesi yoluyla sivil izleme kurullarının etkinliğinin artırılması,
3. Sivil izleme kurulu üyeleri için sürdürülebilir eğitimin sağlanması,
4. Sivil izleme kurullarının iç koordinasyonunun ve diğer izleme mekanizmaları ile iletişiminin artırılması.

1. HRTF, yedi ülkenin katkısını bir araya getirmektedir: Almanya, Birleşik Krallık, Finlandiya, Hollanda, İsviçre, Lüksemburg, ve Norveç

Sivil İzleme Kurulları

Ceza infaz kurumlarında geçirdiğiniz sürenin daha güvenli, şeffaf ve insan haklarına uygun olması için çalışır.

Sivil izleme kurulu nedir ve ne yapar?

- Hukuk, sağlık, eğitim, psikoloji, sosyal hizmetler gibi farklı meslek ve uzmanlık alanına sahip gönüllülerden oluşur.
- Kurullar düzenli aralıklarla ve gerek gördüğü hallerde, ceza infaz kurumlarına izleme ziyaretleri gerçekleştirir.
- Tutuklu ve hükümlüler ve ceza infaz kurumu görevlileriyle görüşmeler yapar.
- Tespit edilen sorunların çözümü için yetkili merciler ve kurumlara sunulmak üzere rapor hazırlar.
- Bir soruşturma mercii değildir. Topladığı bilgileri savcılık, infaz hâkimliği veya Adalet Bakanlığına iletmekle sorumludur.

Sivil izleme kurulları;

- Adalet Bakanlığı veya herhangi bir kamu kurumuna bağlı değildir.
- Üyelerinin seçiminde Adalet Bakanlığı ve birimlerinin etki ve sorumluluğu bulunmaz.
- İzleme kurulları sivil ve bağımsız kurullardır.

Sivil izleme kurulu neleri inceler?

- Ceza infaz kurumlarındaki yaşam koşulları ve tüm uygulamaların temel insan haklarına ve uluslararası standartlara uygunluğu,
- Tutuklu ve hükümlülerin, olası kötü muameleden korunmasını desteklemek amacıyla kurum personelinin yaklaşımı ve tutuklu ve hükümlülerin arasındaki ilişkiler,
- Sağlık ve hijyen, eğitim, güvenlik, sevk ve nakiller gibi tüm hizmetlerin yeterliliği ve
- Tutuklu ve hükümlülerin tüm bu hizmetlere erişimi

sivil izleme kurullarının incelediği konulardır.

Neleri inceleyemez:

Yargılama ve mahkumiyet süreçleriyle ilgili konular kurulun çalışma alanına girmez.

Kurullar incelemelerini nasıl gerçekleştirir?

- En az 2 ayda bir veya gerekli gördüğü her durumda, ceza infaz kurumuna izleme ziyareti gerçekleştirir.
- Ziyaret sırasında odalar ve koşullar dahil kurumun tüm birimlerine erişim yetkisi vardır.

- Görev alanına giren konularla ilgili olmak kaydıyla, tutuklu ve hükümlüler için kurumda düzenlenmiş tüm belgeleri inceleyebilir.
- Tutuklu ve hükümlülerle grup halinde ya da bireysel olarak, kurum görevlileri nezareti olmaksızın görüşmeler yapabilir.

İzleme kurullarının ziyaretlerinin sonucunda ne olur?

İnceleme ve görüşmelerden edinilen bilgi ve izlenimler, **gizlilik ilkesi gözetilerek** kurul tarafından değerlendirilir.

Kurullar, tespit ettikleri sorunları içeren bir rapor hazırlar. Bu sorunların çözümü için önerilerini içeren raporlar,

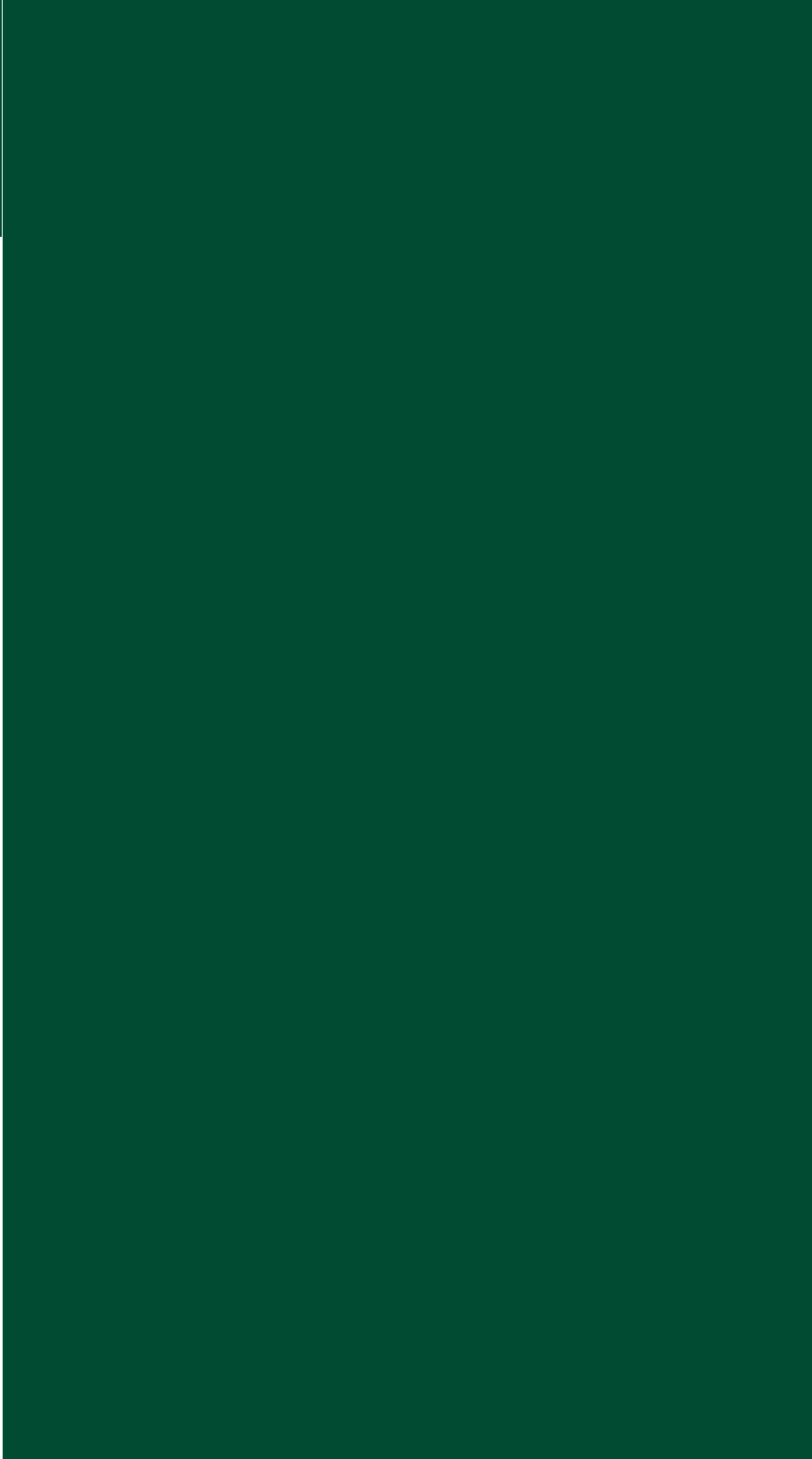
- T.B.M.M İnsan Hakları Komisyonuna,
- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne,
- İlgili Cumhuriyet başsavcılığına,
- gerekli hallerde sorumlu infaz hâkimliğine gönderilir.

Acil sorunlar ise ziyaretin ardından doğrudan kurum amirine bildirilerek sorunların hızlı bir şekilde çözülmesi amaçlanır.

Adalet Bakanlığı her yıl izleme kurulları raporlarında yer alan sorunları ve bunların çözümlenme oranlarını bir rapor halinde yayımlar.

Sivil İzleme Kurullarına nasıl ulaşabilirsiniz?

- Ziyaretler esnasında kurul üyeleri ile doğrudan görüşme yapmayı talep edebilirsiniz.
- Ayrıca, avukatınız veya yasal temsilciniz, bulunduğunuz kurumdan sorumlu Adli Yargı Adalet Komisyonu aracılığıyla, izleme kurullarına infaz süreciniz ve/veya tutukluluk şartlarıyla ilgili bilgi ulaştırabilir.

Bu proje Avrupa Konseyi tarafından yürütülmekte olup İsveç, İsviçre, Türkiye Cumhuriyeti, İnsan Hakları Güven Fonu ve Kanada tarafından finanse edilmektedir.

*HRTF, yedi ülkenin katkısını bir araya getirmektedir: Almanya, Birleşik Krallık, Finlandiya, Hollanda, İsviçre, Lüksemburg, ve Norveç.

www.coe.int/tr/web/ankara

Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi

R.Tagore Cad. No:10/8 06550 Çankaya, ANRARA

T : +90 (312) 468 84 64

F : +90 (312) 468 84 06

E : ankara.office@coe.int